

विद्योदय मुक्तांगण परिवार फाँन्डेशन

जिल्हा परिषेदच्या शाळांच्या गुणवत्ता वाढीसाठी कटिबद्ध ...
विद्योदय ही एक संस्थामक अमुलाग्र बदलास मदत करणारी संस्था आहे जी कृती आधारित शिक्षण माँड्यूलसद्वारे वैज्ञानिक विचारसरणी , जीवन कौशल्ये आणि विद्यार्थ्यांच्या बौद्धिक विकासामध्ये मदत करते.

ध्येय व उद्देश

ध्येय

आम्ही अशा समाजाचे स्वप्न पाहतो जिथे तरुणांना नवीन उपक्रमाद्वारे सामाजिक उन्नती करण्यासाठी आवश्यक विचार व कौशल्ये असतील.

उद्देश

- शिकण्या-शिकवण्याच्या नाविन्यपूर्ण मॉडेल्सचा प्रयोग आणि विकास करणे.
- मुलांना त्यांच्या वास्तविक जीवनातील गरजा आणि समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी त्यांच्या शिक्षणाचा उपयोग करण्याच्या संधी उपलब्ध करून देणे.

मुख्य अडथळा /अडचणी

इयत्ता 3 मधील सर्व मुलांपैकी 26.6 % मुले इयत्ता ॥ स्तरावरील मजकूर वाचू शकत नाहीत.

इयत्ता पाचवीच्या 19.9% विद्यार्थ्यांना साधी वजाबाकी आणि भागाकार सोडवता येत नाहीत.

- (ASER, 2024ची माहिती)

अडचण काय आहे?

ग्रामीण सरकारी शाळांमध्ये प्रयोगशील व प्रत्यक्ष कृतियुक्त शिक्षणाच्या अभावामुळे मुलांमध्ये विज्ञानाबद्दलची आवड कमी आणि वाढलेली भीती निर्माण झाली आहे, परिणामी त्यांचे पुढील विज्ञान शिक्षण घेणे कमी झाले आहे.

खडू - फळा वापरून शिकवण्याची पद्धत

विज्ञान विषयाची पद्धत

प्रयोगशील व प्रत्यक्ष कृतियुक्त शिक्षणाचा अभाव

आमचे प्रकल्प

छोटे कलाम विज्ञान प्रकल्प

इयत्ता 6 वी, 7 वी च्या विद्यार्थ्यांना अनुभवयुक्त आणि कृतियुक्त शिक्षण अनुभव देऊन समस्या उकल करण्याची वैज्ञानिक विचारसरणी विकसित करतो.

विज्ञान आणि पायाभूत शिक्षणाला चालना देण्यासाठी अभिनव शिक्षण पद्धती वर्गात आणतो.

प्रकल्प विद्यांकुर (FLN)

अभ्यासक्रमात मदत पाहिजे असणाऱ्या इयत्ता 2 री ते 5 वी च्या विद्यार्थ्यांसाठी भाषा आणि गणिताचा मजबूत पाया तयार करतो.

विद्यार्थ्यांची पायाभूत साक्षरता आणि संख्यात्मक कौशल्य विकास करत प्राथमिक शिक्षण परिपूर्ण करतो

विज्ञान शिक्षण संवाद

अनुभवात्मक, कृतियुक्त शिक्षण पद्धतींवर प्रशिक्षण देण्यासाठी विज्ञान शिक्षकांसाठी क्षमता निर्माण करणारी कार्यशाळा.

फेलो आणि शासकीय शिक्षकांच्या क्षमता वाढ सुनिश्चित करणारा एक शाश्वत उपक्रम

प्रश्न तेथे उत्तर

छोटे कलाम विज्ञान प्रकल्प

कृतियुक्त आधारित शिक्षण आणि समस्या सोडवण्याच्या प्रयोगांद्वारे अनुभवयुक्त विज्ञान शिक्षण देत जिल्हा परिषद शाळांमधील इयत्ता 6 वी आणि 7 वी च्या मुलांचा व शिक्षण व्यवस्थेचा शाश्वत विकास करणे.

प्रत्यक्ष अनुभव

पाठ्यक्रमाशी सुसंगत असे वैज्ञानिक प्रयोग आधारित प्रत्येक आठवड्यास कृतियुक्त लेसन्स

सहकार्य

विज्ञान शिक्षकांसोबत 3 वर्षे सहकार्य तत्वावर काम

विकास

शिक्षा संवाद/शिक्षक क्षमता सक्षमीकरण व शाश्वत विकास

प्रश्न तेथे उत्तर

प्रकल्प विद्यांकुर :
संख्याशास्त्र आणि
साक्षरता

जिल्हा परिषद शाळांमधील इयत्ता 2 री ते 5 वी च्या मुलांची प्राथमिक तयारी करून भाषा आणि गणित या विषयात कौशल्य निर्माण करून चांगली शैक्षणिक व्यवस्था प्रत्यक्षात आणण्याचा प्रयत्न करणे.

पायाभूत तयारी

वैयक्तिक लक्ष

विकास

फेलो/शिक्षण मित्र आठवड्यातून 3 वेळा कृती आधारित सत्रे आयोजित करतात

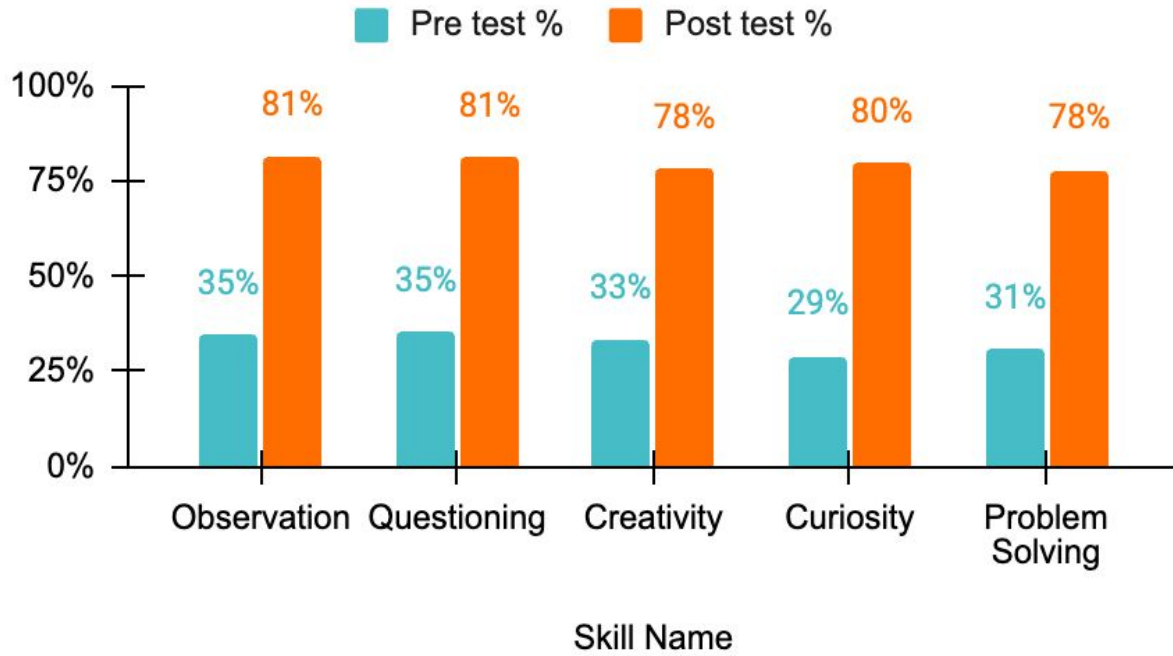
शिक्षण मित्र वैयक्तिक लक्ष देतात, डेमो दाखवतात आणि विद्यार्थी एका हसत्या खेळत्या वातावरणात शिकतात

फेलोना 1-2 महिन्यांच्या कालावधीसाठी सखोल प्रशिक्षण दिले जाते आणि त्यानंतर साप्ताहिक सत्रे होतात

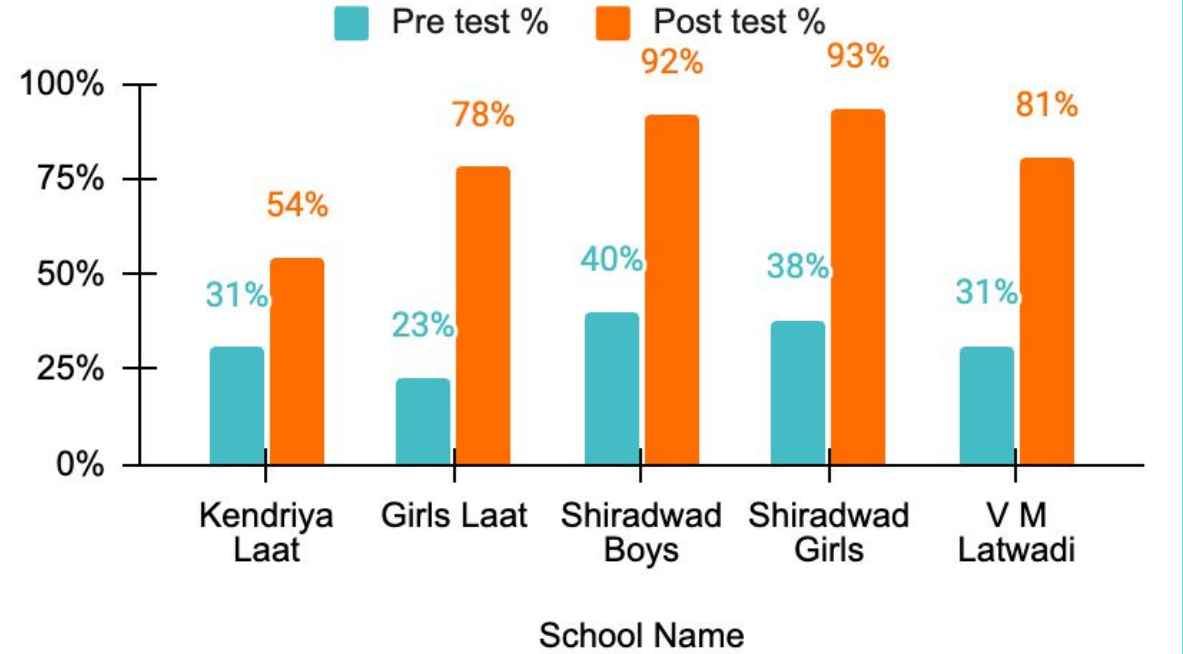
प्रभावी मूल्यांकन : छोटे कलाम प्रकल्प

5 शाळांमधील विद्यार्थ्यांच्या मूल्यमापनपूर्व आणि नंतरच्या मूल्यांकनात कौशल्य आधारित सुधारणा –
(एकूण विद्यार्थी संख्या 99 आहे)

Skill-wise improvement in students across 5 schools

School-wise improvement in students across 5 skills

5 कौशल्यामध्ये विद्यार्थ्यांच्या पूर्व आणि नंतरच्या मूल्यांकनात शाळानिहाय सुधारणा

सरकारी शाळातील शिक्षकांचा अभिप्राय : छोटे कलाम प्रकल्प

छोटे कलाम प्रकल्प वार्षिक अभिप्राय प्रश्न

- तुम्हाला असे वाटते का की छोटे कलाम प्रकल्पामुळे वर्गातील मुलांमध्ये वैज्ञानिक दृष्टिकोन आणि कौशल्यांमध्ये प्रगती झाली आहे? (उदा. वर्तणुकीतील बदल, प्रश्नांची उत्तरे देण्याची क्षमता, प्रयोगाची रचना आणि अंमलबजावणी)
छोटे कलाम प्रकल्पामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये प्रयोग करून पाहण्याचे कौशल्य वाढीस लागले. तर्क करण्याची क्षमता वाढली. विद्यार्थ्यांनी विचार करून प्रश्नांची उत्तरे सांगतात.
- तुम्हाला असे वाटते का की छोटे कलाम प्रकल्पामुळे शाळेला फायदा झाला आहे? जर हो, तर कसा? (उदा. विद्यार्थ्यांची आवड, शिक्षणाची गुणवत्ता, शाळेची प्रतिष्ठा)
तुम्हाला काही विशिष्ट उदाहरणे द्यायची आहेत का?
छोटे कलाम प्रकल्पामुळे मुलांना विज्ञानाशी निगडित खेळणी बनवणे, निर्मितीचा आनंद घेणे, हातकाम करणे, प्रयोग करणे याची कौशल्ये विद्यार्थ्यांनी आवडीने आवडीने आत्मसात केले.
- तुम्हाला विज्ञान मित्राकडून काय अपेक्षा आहे? तुम्हाला विज्ञान मित्रांनी अधिक चांगल्या प्रकारे कसे योगदान देऊ शकतात याबद्दल काही सूचना आहेत का?
विज्ञान मित्रांनी उन्हाळी सुट्टी - दिवाळी सुट्टी मध्ये विज्ञान शिबिर होऊन विद्यार्थ्यांना विज्ञानाशी निगडित चर्चासत्रे, प्रयोग किंवा विज्ञान विषयांशी संबंधित वाचन श्रेणी भरवावे.
- तुम्ही पुढील वर्षी शाळेत छोटे कलाम प्रकल्प चालू ठेवण्यास सहमत आहात का? जर हो, तर तुम्हाला प्रकल्पात काय बदल हवे आहेत?
पुढील वर्षी शाळेत छोटे कलाम प्रकल्प सुरू ठेवावा. आठवड्यातून एकदा दर इतिहासी हा प्रकल्प राबवण्यास यावा.
- तुम्हाला प्रकल्प अधिक प्रभावी बनवण्यासाठी काही सूचना आहेत का?
विद्यार्थ्यांना वाचन करणे, वाचलेल्या हातकाम विषयी (विज्ञान विषयावर शास्त्रज्ञांविषयी, शोधाविषयी विद्यार्थ्यांचे विचार-वर्षा ह्याविषयी विद्यार्थ्यांचे त्या शोधाच्या विषयाचे मतां (मी पत्रय केले) उगवणे. त्यांची तर्क इत्यादी विचारत घेऊन इतर विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहित करणे. दि. - 6/3/2024 शिक्षक संधी - 12 शिक्षकाचे नाव - [Signature]

विद्यांकूर प्रकल्प वार्षिक अभिप्राय २०२४

- आपल्या शाळेत विद्यांकूर प्रकल्प पुढील वर्षी चालू राहू दे का?
आपल्या शाळेत विद्यांकूर प्रकल्प चालू ठेवावा. माझ्या व्यक्तिगत मतानुसार प्रकल्प चालू ठेवावा आहे परंतु त्या त्या परिस्थितीनुसार शाळेतील मुख्याध्यापक स्वर्ग शिष्टक यांचे मत विचारात घेऊन निर्णय घ्यायला यावा.
- हो / नाही असे का वाटते?
अध्यासात तसेच वाचन, लेखन यामध्ये जे विद्यार्थी मागे आहेत त्यांचे वाचन, लेखन कौशल्य समृद्ध करण्यासाठी विद्यांकूर प्रकल्प उत्तम आहे. विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास होण्यासाठी उपयुक्त आहे.
- विद्यांकूर प्रकल्पात असणाऱ्या आपल्या वर्गातील मुलांमध्ये प्रगती जाणवते का? कशी?
वर्गातील मुलांचे वाचन, लेखन सुधारण्यास मदत झाली आहे. विद्यार्थ्यांमध्ये आत्मविश्वास निर्माण झाला आहे. विद्यार्थ्यांमध्ये शाळी, गोष्टी विविध उपक्रम करण्याची आवड निर्माण झाली आहे.
- विद्यांकूर प्रकल्पाने शाळेला काय फायदा झाला आहे का? कसा?
विद्यांकूर प्रकल्पाने वर्गातील मुलांची सुलभता कौशल्ये विकसित होऊन वर्गाची प्रगती म्हणजेच एकंदरीत शाळेचा सौखिनिक दर्जा उंचावण्यास मदत झाली आहे. शाळेची गुणवत्ता वाढत आहे.

शिक्षकाचे व शाळेचे नाव - संधी - [Signature]
सौ. सुप्रिया अमोल जाधव
कन्या वि. मं. शिरदवाड

शिरदवाड कन्या शाळेतील शिक्षक 2024 मधील छोटे कलाम प्रकल्पाचा विद्यार्थ्यांवर सकारात्मक प्रभाव अभिप्राय सर्वेक्षणात स्पष्ट करताना.

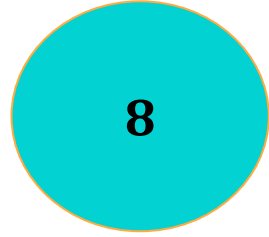
वाढता आलेख 2021-2024

लाभार्थी विद्यार्थी व शिक्षक संख्या

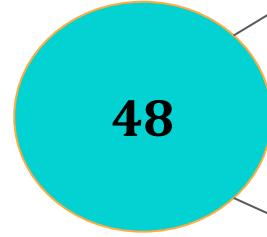
	2021 -2022	2022-2023	2023-2024
विद्यार्थी	80 children	264 children	420 children
शिक्षक/ मु.ध्यापक	14 Teachers, 2 Headmasters	42 Teachers, 6 Headmasters	42 Teachers, 6 Headmasters
शाळा	In-depth program: 2 schools Awareness sessions: x schools	In-depth program: 6 schools Awareness sessions: 30 schools	In-depth program: 6 schools Awareness sessions: 30 schools
फेलो	2 Fellows	5 Fellows	8 Fellows

वाढता आलेख 2021-2024

लाभार्थी विद्यार्थी व शिक्षक संख्या

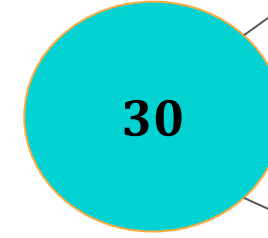
फेलोज

शिक्षक

Year 1
16 teachers

Year 2
32 teachers

शाळा

6 supported in
depth

Trying to reach to
24 Schools

2021 -2022

80 students

2022-2023

264 students

2023-2024

420 students

भविष्यातील आखणी

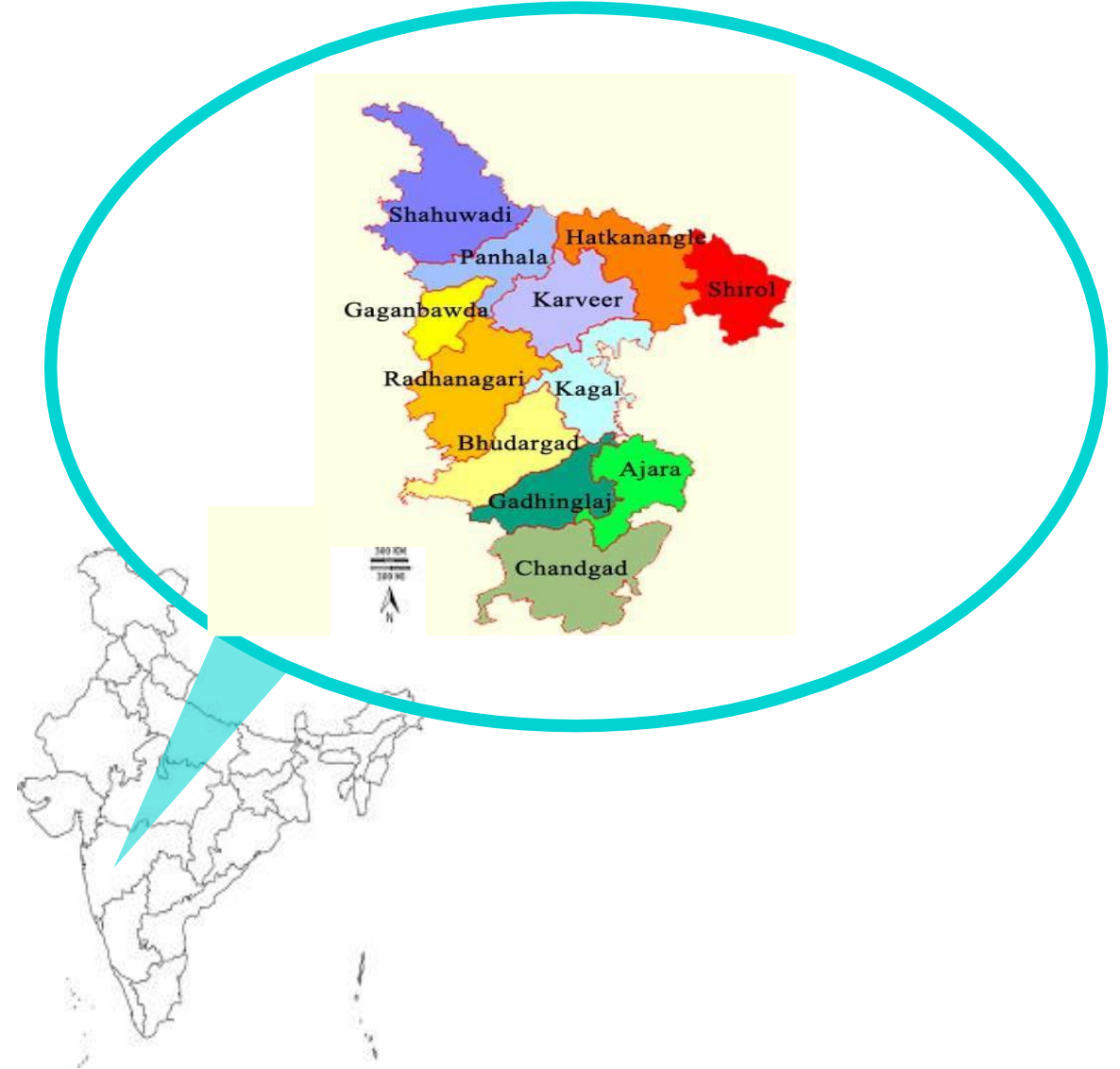

घटक	2022-23 (Actual)	2023-24 (Actual)	2024-25 (Projected)	2025-26 (Projected)
विद्यार्थी संख्या	264	880	1760	2640
शाळांची संख्या	6	20	40	60
विज्ञान शिक्षक संख्या	6	20	40	60

भविष्यातील वाटचाल

- महाराष्ट्रातील कोल्हापूर जिल्ह्यातील 1 ब्लॉकमधून 12 ब्लॉकमध्ये विस्तार करणे.
- पुढील 3 वर्षांसाठी 12 ब्लॉकमधील प्रत्येक शाळेपर्यंत पोहोचा. 2025-26 पर्यंत 60 शाळांमध्ये 'विद्योदय'ची उपस्थिती.
- 5000+ मुलांपर्यंत पोहोचण्याचे लक्ष्य.
- विद्योदयचा शिक्षा संवाद हा शासनाच्या सहकार्याने शासनाचा शिक्षक प्रशिक्षण कार्यक्रम म्हणून राबवण्याचा मानस.

जिल्हा परिषद, कोल्हापूर सोबत
सहकार्य करार

आमचे सहकारी

GALLERY

विद्योदय टीम

विनायक माळी

- सह-संस्थापक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी
- मास्टर्स इन सोशल वर्क एलिमेंटरी एज्युकेशन, TISS
- विप्रो फेलो
- 10 वर्षांचा अनुभव

सार्शा कुंभार

- बॅचलर इन स्टॅटिस्टिक्स अँड सोशल वर्क (TMV, पुणे)
- उपक्रम व्यवस्थापक आणि मानव संसाधन व्यवस्थापन.
- 7 वर्षांचा अनुभव

राजेंद्र चौगुले

- शिवाजी विद्यापीठातून विज्ञान शाखेत पदवी शिक्षण
- प्रकल्प आणि अंमलबजावणी समन्वयक.
- 7 वर्षांचा अनुभव

वर्ष पाटील

- अभियांत्रिकी पदविका, M.A. शिक्षण, TISS मुंबई.
- अभ्यासक्रम मांडणी व संयोजन
- 7 वर्षांचा अनुभव

धन्यवाद

पत्ता : विद्योदय मुक्तांगण परिवार फाउंडेशन , गणेश मंदिराजवळ , राजर्षी शाहू मैदानासमोर , अब्दुललाट गाव, ता. शिरोळ, जि. कोल्हापूर , महाराष्ट्र .
-416115.

कार्यालय पत्ता: <https://goo.gl/maps/F8aVdjZDoRgu26Kw7>

संपर्क : Vinayak Mali (+91 9420608084)

मेल : contactvidyoday@gmail.com
vinayakmali90@gmail.com

**Empathy, Innovation,
Professionalism, Credibility,
Pro-activeness, Team Work and
Equality.**